Powstanie styczniowe

1863-1864

Wojna krymska 1853-1856

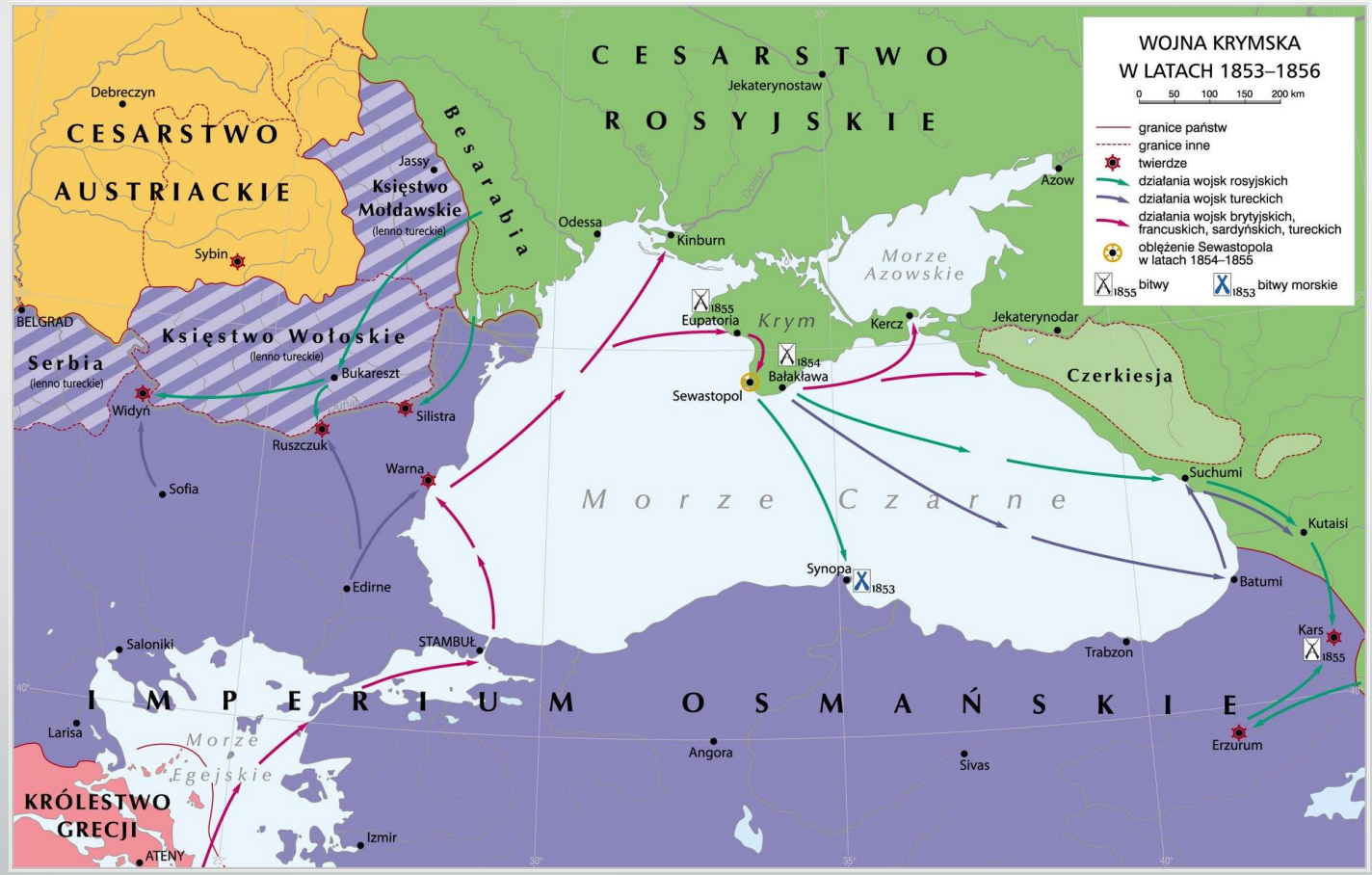

Wojna krymska 1853-1856

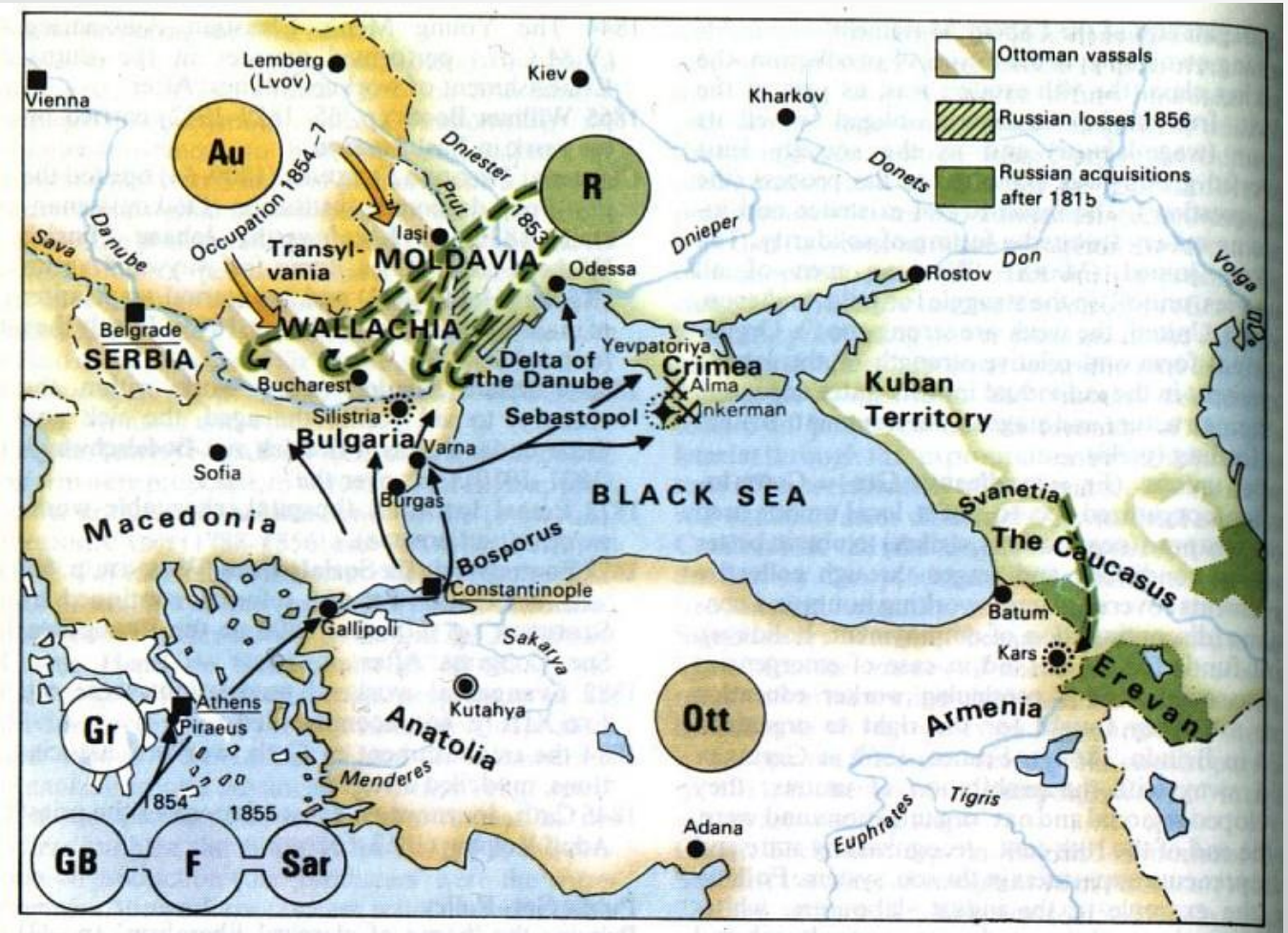

The Crimean War, 1853–6

Wojna krymska 1853-1856

- Wojna toczona między Rosją a Turcją, Wielką Brytanią, Francją i Królestwem Sardynii
- Rosja przegrała wojnę- porażka pokazała ogromną słabość Rosji (brak nowoczesnego uzbrojenia). Na przykład na Krym Francuzi i Anglicy dowozili żołnierzy parowcami, a Rosjanie przesyłali amunicję wozami zaprzężonymi w woły, bo nie było linii kolejowej.

Wojna krymska 1853-1856

- Przyczyna wojny- Rosja chciała opanować cieśniny czarnomorskie i podporządkować bardzo słabą Turcję.
- Anglia i Francja pomogły Turcji, bo nie chciała by Rosja była zbyt silna.

Wojna krymska a Polacy

- Kolejny car- Aleksander II chciał uspokoić nastroje w Polsce (bo przecież miał kłopoty gdzieś indziej) dlatego złagodził kurs wobec Polaków- złagodzenie cenzury, amnestia dla Sybiraków.
- To nie uspokaja Polaków- powstają organizacje konspiracyjne, dochodzi do manifestacji patriotycznych.

Aleksander Wielopolski

- Zwolennik współpracy z carem. Chciał autonomii. Dzięki niemu odnowiono uniwersytet pod nazwą Szkoły Głównej. Nie uzyskał poparcia.

Branka

- Czym była ?
- Czy zrobiono to pierwszy raz?
- Czym się różniła od pozostałych ?
- Jaki dała efekt ?

I tu niestety musicie samodzielnie coś znaleźć w podręczniku, żeby odpowiedzieć na to pytanie. Podaję Wam algorytm rozwiązania tego problemu:

1. Znajdź skutecznie podręcznik do historii- to połowa sukcesu
2. Miej silną wolę i otwórz go na stronie 256.

Branka

1. No dobra… strony 256 nie ma. To znaczy jest, ale to jest tylna okładka książki.
2. Otwórz książkę na stronie 57 (jest ona bezpośredni po stronie 56)
3. Drugi akapit w punkcie „Wybuch powstania styczniowego” wskazuje na odpowiedzi…
4. Ostatnim wysiłkiem będzie odczytanie 7 linijek tekstu i zastanowienie się, jak odpowiedzieć na pytania…

Branka- Artur Grottger

1. Tak sobie wyobrażał brankę Artur Grottger

Powstanie styczniowe

- 22/23 stycznia 1863
- Powstanie rozpoczęli „czerwoni" powstał Komitet Centralny Narodowy, który przekształcił się w Rząd Narodowy. Potem władzę przejęli „biali"
- Brak broni, walka partyzancka, brak większych bitew, ogromna przewaga Rosjan (340 tys.)
- Powstał tajny rząd- policja, podatki, prasa, zakup broni
- Liczono na pomoc Francji i Anglii

Romuald Traugutt- dyktator powstania

Powstanie styczniowe- Artur Grottger

Walka partyzancka

Walka, którą zwykle wybiera strona słabsza. Polega na ataku małymi siłami, z zaskoczenia, zadaniu strat i ucieczce w bezpieczne miejsce. Trzeba dobrze znać teren, trzeba mieć również poparcie ludności cywilnej.

L:ithuania, Bój, Artur Grottger

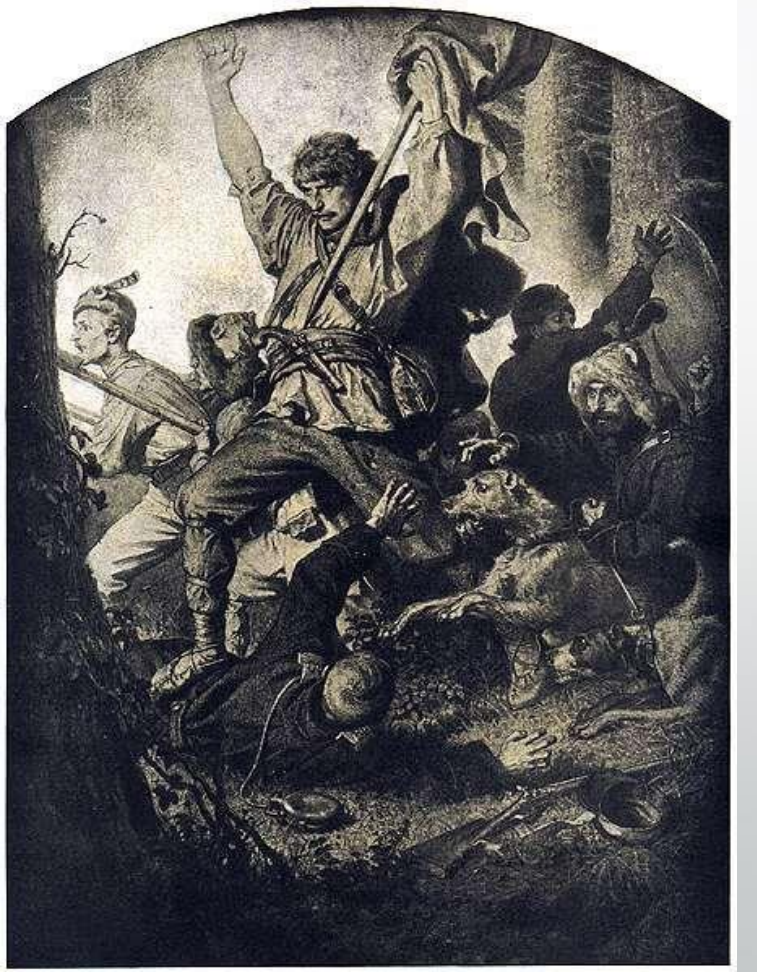

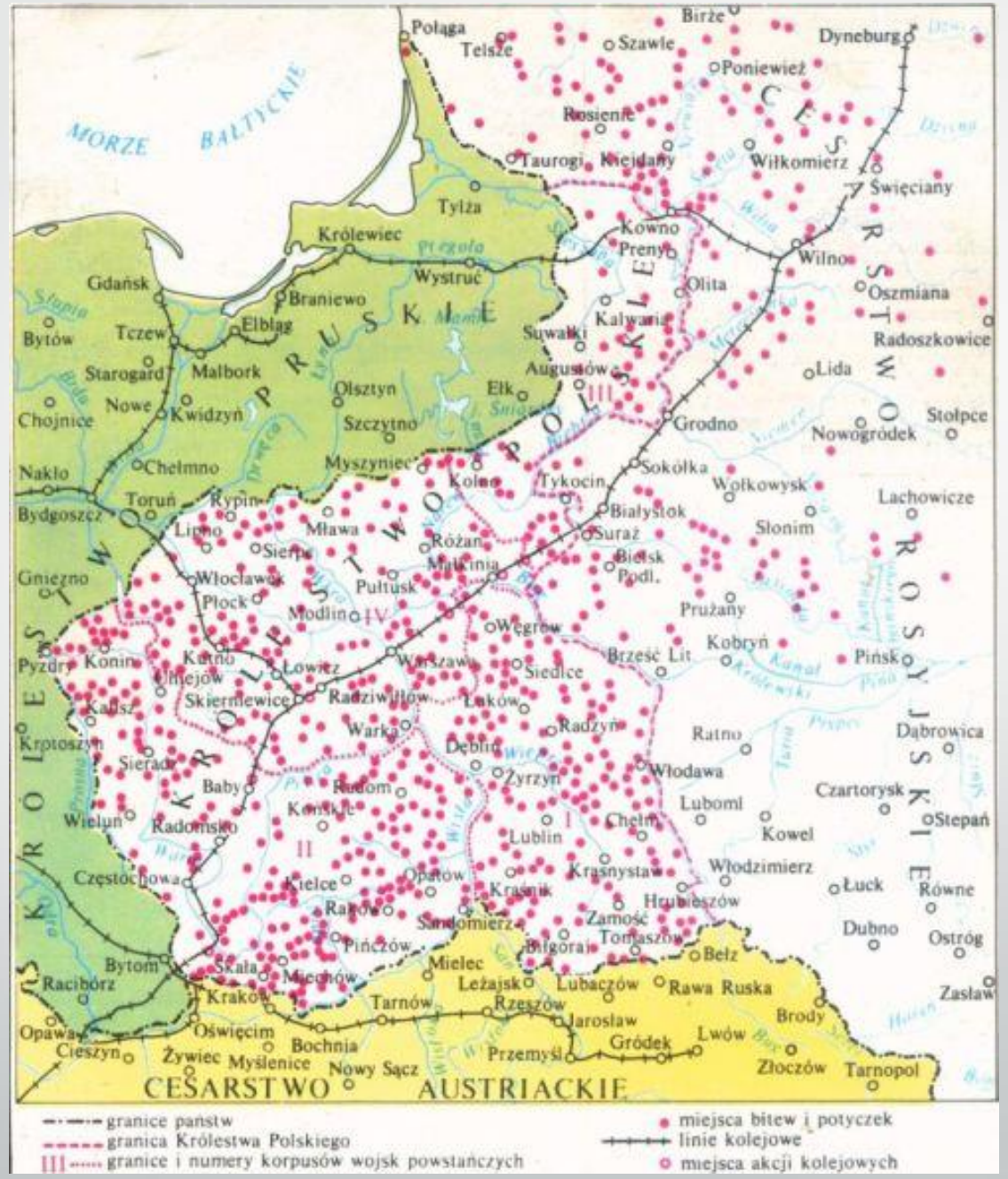
MORZE BAŁTYCKIE
Połąga
Telsze
Szawle
Birże
Dyneburg
Poniewież
Rosienie
Taurogi
Niejdany
Wiłkomierz
Święciany
Tylża
Królewiec
Kowno
Preny
Wilno
Wystruć
Olita
Oszmiana
Gdańsk
Braniewo
Kalwaria
Radoszkowice
Bytów
Tczew
Elbląg
Suwałki
Lida
Starogard
Malbork
Augustów
Olsztyn
Ełk
Chojnice
Nowe
Kwidzyn
Szczytno
Grodno
Stołpce
Nowogródek
Nakło
Chełmno
Myszyniec
Kolno
Tykocin
Sokółka
Wołkowysk
Toruń
Rypin
Białystok
Lachowicze
Bydgoszcz
Lipno
Mława
Różan
Suraż
Słonim
Sierpc
Makinia
Bielsk Podl.
Gniezno
Włocławek
Pułtusk
Płock
Modlin
Prużany
Węgrów
Kobryń
Pyzdry
Konin
Kutno
Łowicz
Warszawa
Brześć Lit
Pińsk
Ujejów
Siedlce
Kalisz
Skierniewice
Radziwiłłów
Łaków
Ratno
Dąbrowica
Kruszyn
Warka
Radzyn
Sieradz
Deblin
Włodawa
Baby
Żyrzyn
Czartorysk
Wielun
Radomsko
Kozienice
Lublin
Chełm
Luboml
Stepań
Kowel
Częstochowa
Kielce
Opatów
Krasnystaw
Włodzimierz
Łuck
Równe
Radom
Krasnik
Hrubieszów
Sandomierz
Zamość
Dubno
Ostróg
Pinczów
Biłgoraj
Tomaszów
Bytom
Skała
Mielec
Bełz
Racibórz
Miechów
Leżajsk
Lubaczów
Rawa Ruska
Zasław
Kraków
Tarnów
Rzeszów
Jarosław
Brody
Opawa
Oświęcim
Bochnia
Gródek
Lwów
Cieszyn
Żywiec
Myślenice
Nowy Sącz
Przemyśl
Złoczów
Tarnopol
CESARSTWO AUSTRIACKIE
granice państw
granica Królestwa Polskiego
III granice i numery korpusów wojsk powstańczych
miejsca bitew i potyczek
linie kolejowe
miejsca akcji kolejowych

Morze Bałtyckie
Bornholm
Królewiec
Słupsk
Gdańsk
Kołobrzeg
Szczecin
KRÓLESTWO PRUSKIE
Olsztyn
Madejki
Sierakowski
Ginietynie
CESARSTWO ROSYJSKIE
Niemen
Wilno
Suwałki
Kalinowski
Białystok
Łomża
Jabłonka
Łapy
Małkinia
Toruń
Krzywosądz
Prowincja Poznańska
Poznań
Nowa Wieś
Płock
Padlewski
Węgrów
Siemiatycze
Warta
Pyzdry
Warszawa
Siedlce
Biała Podlaska
Odra
Kalisz
Grójec
Łuków
Brzóska
Koden
Mogielnica
Sławatycze
Głogów
Rawa
Jedlnia
Wróblewski
Łaczanowski
Lublin
Kowel
Wrocław
Szydłowiec
Fajsławice
Bodzentyn
Hauke-Bosak
Częstochowa
Kielce
Św. Krzyż
Janów
Zamość
Opole
Małogoszcz
Opatów
Panasówka
Langiewicz
Pieskowa Skała
Kobylanka
Praga
Kraków
Czechy
Przemyśl
Lwów
Morawy
Brno
Dniestr
CESARSTWO AUSTRIACKIE
0
100 km
Powstanie styczniowe w l. 1863–1864
granice państw zaborczych
granica Królestwa Polskiego
siedziba Tymczasowego Rządu Narodowego
pierwsze wystąpienia powstańcze w 1863 r.
tereny intensywnego działania polskich oddziałów partyzanckich
Langiewicz dowódcy oddziałów partyzanckich
ważniejsze bitwy i potyczki powstańcze
główne kierunki przerzutów broni dla powstańców

Patrol powstańczy- Maksymilian Gierymski

Uwłaszczenie

Kluczową kwestią było uwłaszczenie- czy chłopi poprą powstanie. Car zdecydował się samemu przeprowadzić uwłaszczenie, w myśl zasady „dziel i rządź”.

Powstańcy też planowali uwłaszczyć chłopów, ale nie mieli na to sił. Chłopi przestali popierać powstańców, bo nie mieli powodu.

Uwłaszczenie

- **Zabór pruski**
- Najwcześniej
- Tylko bogaci mogli sobie pozwolić.
- Powstały duże gospodarstwa

- **Zabór austriacki**
- 1848 Wiosna Ludów, średnio
- Odszkodowanie szlachcie zapłaciło państwo.
- Powstało dużo małych gospodarstw- była bieda i głód

- **Zabór rosyjski**
- Najpóźniej 1864 powstanie styczniowe
- Odszkodowanie szlachcie zapłaciło państwo.
- Powstały małe i średnie gospodarstwa.
- Wielu chłopów przeniosło się do miast.

Skutki powstania

20 000 poległych i zamordowanych

Spalone miasteczka, dwory, wsie

Kilkadziesiąt tysięcy powstańców zesłanych na Syberię

Rozpoczęcie rusyfikacji

Powstanie listopadowe a powstanie styczniowe

Wskaż podobieństwa i różnice

Powstanie listopadowe a powstanie styczniowe

Podobieństwa

- Zabór rosyjski
- XIX wiek
- Klęska
- Represje
- Nazwy od miesięcy
- Brak sojuszników

Różnice

- Charakter walk